

Gymnázium Přírodní škola, o.p.s.
Profilová práce — třída Lambda
Vyšší stupeň studia
2017/2018

Tereza Koubková

Letenský kolotoč

Vedoucí práce: Ing. Mgr. Petr Martiška

Datum odevzdání: 6. 3. 2018

Chtěla bych poděkovat Ing. arch. Lence Burgerové PhDr., bez které by tato práce nikdy nevznikla, a MgA. Kamile Matějkové, která mi pomohla získat všechny potřebné kontakty a informace a vždycky si na mě našla čas.

OBSAH

Úvod a cíle	1
Texty webových stránek	3
Historie kolotoče	4
Technické parametry a architektonické prvky kolotoče	8
Jak se na kolotoč vzpomíná?	10
Závěr	13
Seznam zdrojů literatury	16
Přílohy	18
Znění dotazníku	18
Záměr	19

ÚVOD A CÍLE

Kdybyste mě znali, věděli byste, že Letná pro mě znamená víc, než by hodně lidí řeklo, že pro člověka pár metrů chodníku a zeleně může vůbec znamenat. Možná je to tím, že jsem se tady narodila, nebo možná tím osobitým kouzlem, které z Letné cítím. Strávila jsem zde tolik času, že by se dalo tvrdit, že znám Letnou víc, jak samu sebe. V parku jsem trávila hodiny a dny hraním a pobíháním, objevováním stromů, na které se díky pokroucenosti větví dobře lezlo, barevných květinových záhonů, krásných výhledů na Prahu a několika kouzelných architektonických skvostů. Pro mnohé je

takovým místním symbolem kyvadlo, obří rudý metronom tyčící se na místech bývalého komunistického pomníku, pro mě to ale byl tzv. Letenský zámček, krásná něžná budova s pohádkovými schody, na kterých nejednou spočinul můj zasněný pohled, když na nich pózoval svatební pár. U zámčku to vždycky žilo, ale to se nedá říct o přilehlém okolí. Mezi ním a Národním technickým muzeem stojí, mezi stromy schovaný, novorenesanční kolotoč, který upoutával moji pozornost již od útlého dětství. Bohužel patřím mezi ty, kteří ho

Úvodní obrázek – Výhled na kolotoč, NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM. Praha.

nikdy neviděli se točit, takže nemám jedinou vzpomínku, kterou bych mohla pravou atmosféru kolotoče popsat. Jediné, co mi z něj utkvělo v hlavě, jsou otázky a nádech tajemna. To a ten krásný pohled na roztomile zdobený, ale pomalu chátrající dřevěný plášť, který ve svých útrokách skrývá kolotoč.

Čas plynul dál a my jsme se se třídou v rámci výuky vypravili na geologickou procházku po Letenských sadech, kde se k nám připojila Lenka Burgerová, radní úřadu městské části Prahy 7, aby nám nabídla několik možných témat pro naše profilové práce, které by Praha 7 ocenila. Jakmile zmínila kolotoč, moje ruka letěla nahoru, protože to byla moje první velká šance zjistit odpovědi na otázky mého osmiletého já. Netrvalo to dlouho a odevzdávala jsem svému

vedoucímu práce list se záměry, kde se prvně spojoval kolotoč s mým jménem. Jakožto velký nadšenec do čehokoliv, co by mě a Letnou mohlo propojit ještě o trochu víc, jsem se v záměrech své práce zařekla, že bych chtěla Letenský kolotoč dostat více do povědomí a hlavně sjednotit všechna důležitá data, co se o něm dají zjistit, na jedno místo. Když jsem s projektem začínala, tak zrovna končila sbírka, kterou Národní technické muzeum uspořádalo pro financování jeho opravy, což znamenalo, že nebylo vůbec na škodu, aby se o kolotoči začalo mluvit ještě před jeho otevřením. S těmito myšlenkami jsem stanovila hlavní cíle své profilové práce,

- A. shromáždit co nejvíce podstatných a zajímavých informací, které se budou dát všechny najít na přehledných webových stránkách o kolotoči;
- B. zaměřit se na možnosti popularizace kolotoče - dostat ho do povědomí ještě před jeho otevřením, aby k němu zavítali nejen dávní i nedávní pamětníci, ale i noví návštěvníci.

Vytvořila jsem texty o třech různých tématech, které budou na základě dohody s Úřadem městské části Praha 7 a firmou Dark Side, která stránky spravuje, umístěny na již existující web kolotoče, který se tak obsahově rozšíří. Z těchto textů vznikne i článek pro časopis Hobulet. O všech cílech a jejich plnění si můžete přečíst víc v závěru na straně 13.

TEXTY WEBOVÝCH STRÁNEK

Tyto tři kapitoly byly sepsány pro webovou stránku www.letenskykolotoc.cz, která dříve sloužila pouze pro zvýraznění transparentního účtu sbírky na poslední rekonstrukci kolotoče (která byla k 2018 ukončena). Texty budou využity do nových rubrik, které mají za cíl shromáždit všechny důležité informace na jedno místo, tedy přímo na originální stránky kolotoče. Obsah textů byl schválen MgA. Kamilou Matějkovou 6. března 2018.

HISTORIE KOLOTOČE

První kapitola pojednává o dějinách kolotoče, které se začínají psát roku 1892 a pokračují až do přítomnosti. Je zde zmíněno původní umístění, stěhování, proces rekonstrukcí a drobnějších změn a v neposlední řadě i problematika s odkoupením ze soukromého vlastnictví, veřejná sbírka pro nutné opravy a plánované znovuotevření.

TECHNICKÉ PARAMETRY A ARCHITEKTONICKÉ PRVKY KOLOTOČE

Naleznete zde veškeré podstatné technické údaje, jak je kolotoč postaven, původní návrh designu a v neposlední řadě i na čem bylo možné se v něm pohnout.

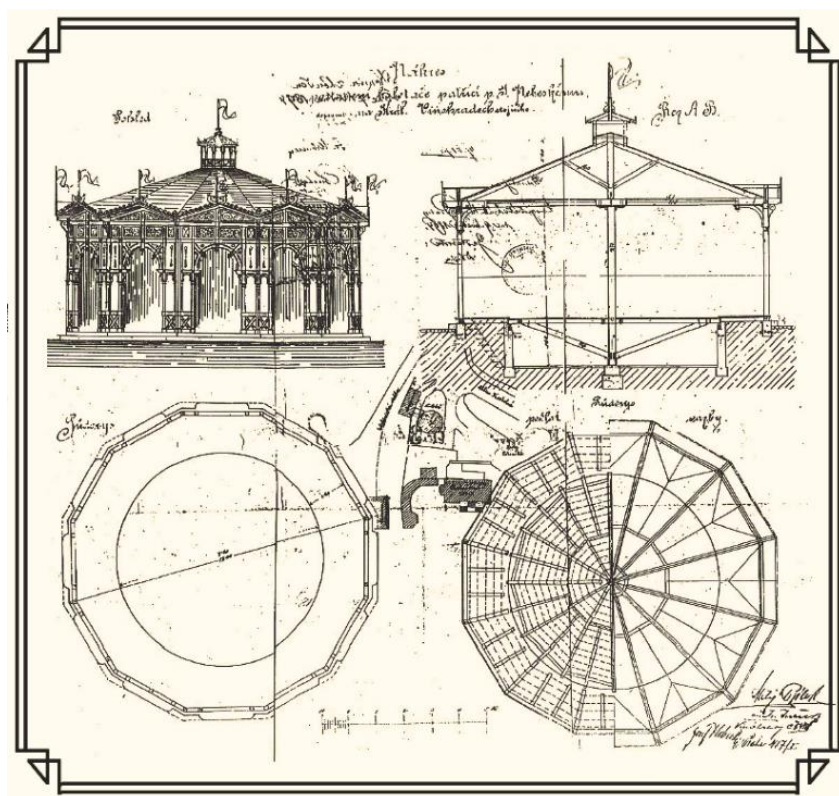
JAK SE NA KOLOTOČ VZPOMÍNÁ?

Ve facebookové skupině „Letenská parta“ jsem sehnala několik pamětníků, kteří byli ochotni vyplnit internetový dotazník (k nalezení v přílohách na straně 18), na jehož základě jsem z výpovědí sestavila příběh. Původní text autorů byl pozměněn, šlo ale pouze o drobné úpravy, aby se příběhy stylisticky sjednotily. Od autorů jsem dostala povolení k publikaci textů i fotek, které mi byly poskytnuty.

HISTORIE KOLOTOČE

Vinohradská éra

Kolotoč s pro nás tradičním přízviskem “letenský” si tento svůj celý název zasloužil až časem. Kdybychom se vrátili do roku 1892, zjistili bychom, že se poprvé roztočil nikoliv na okraji Letenských sadů, nýbrž na Královských Vinohradech, tehdejším pražském předměstí, v místech dnešní Vinohradské tržnice (v tzv. Pavilonu) nedaleko zájezdní hospody “Na Kravíně”, kde ho nechal pod vedením tesaře Matěje Bílka

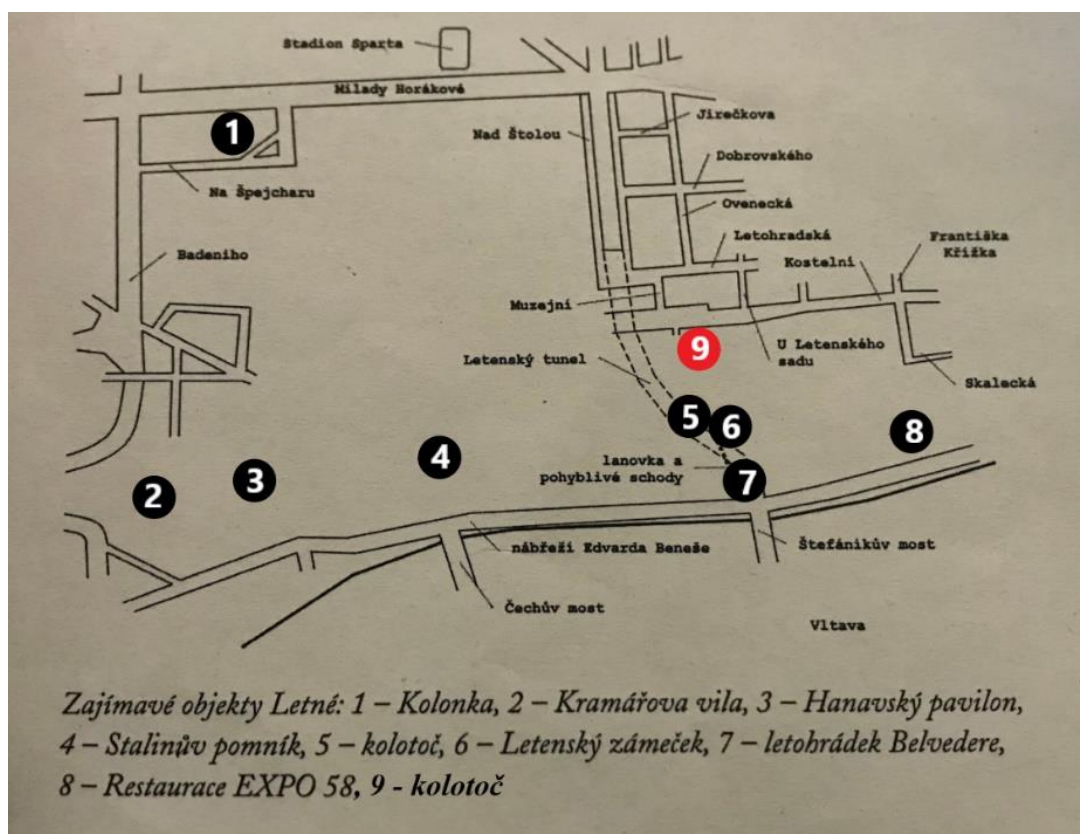
Obrázek 1 - BÍLEK, Matěj. Technický plánec k výstavbě kolotoče. Praha, 1892. pohled na fasádu (levý horní roh), příčný řez stavbou (pravý horní roh), půdorys stavby kolotoče v úrovni točny (levý dolní roh), půdorys vazbou krovu (pravý dolní roh)

vytvořit Josef Nebeský, který dále kolotoč provozoval. Protože šlo o stavbu dřevěnou, nebylo pro ni nutno získat od tamního úřadu stavební povolení, takže se můžeme pouze domnívat, zda se první prkno položilo již roku 1892, ze kterého se dochoval technický plánec stavby, nebo až roku 1893, kdy máme první zprávy o jeho funkčnosti.

Kolotoč se přestěhoval

V roce 1894 se kolotoč z důvodu nalezení lukrativnějšího umístění přestěhoval na Letnou (která byla společně se zbytkem Holešovic připojena k Praze teprve deset let předtím), poblíž stanice letenské lanové dráhy (obrázek č. 1), navazující Křižíkovy elektrické dráhy do Stromovky a restaurace Letenský zámek, kde 11. července téhož roku podléhl kolaudaci a znovu se roztočil. První záznam na úřadě má datovaný na 9. května 1894 jakožto první

stavební povolení. Během vinohradské éry bylo k pohánění kolotoče využíváno lidské síly, která se s přestěhováním zaměnila za elektromotor. To stejné čekalo i orchestrion, komplexní hudební nástroj, který se zasloužil o doladění již tak jedinečné atmosféry, která v kolotoči panovala.

Obrázek 2 - mapa Letné a blízkého okolí, JAROLÍMKOVÁ, Stanislava. Co v průvodcích nebývá 2. Praha: Motto, 2007, ISBN: 978-80-7246-356-5

Ani komunisté ho neznárodnili

O sto let později je 13. listopadu 1991 kolotoč označen a chráněn jako památka. Jeho výjimečnost nespočívala pouze v tom, že se zasloužil titulu historicky nejstaršího kolotoče v České Republice a dokonce i nejstaršího dochovaného kolotoče v celé Evropě, ale i v tom, že nebyl nikdy zestátněn, ani za dob komunismu, tedy že byl pouze v soukromém vlastnictví. To s sebou neslo ale i leccaké nevýhody, například finanční náročnost jeho obstarávání a údržby, díky které velmi chátral.

Muzeum se začalo angažovat v opravách

Změna nastala až tehdy, kdy se Jarmila Slabé, tehdejší produkční Národního technického muzea, podařilo po dlouholeté snaze paní Kořánovou, majitelku kolotoče, přesvědčit, aby nechala muzeum zafinancovat potřebnou rekonstrukci. Ze strany muzea vzešlo během let spousty podobných nabídek, majitelka to ale soustavně odmítala ve strachu, že by o kolotoč, kterým si pravděpodobně snažila přivydělávat, nadobro přišla, pokud by svolila k jeho zavření.

“Realizovat tuto rekonstrukci nebylo vůbec jednoduché. Soukromí majitelé nechtěli o opravě ani slyšet. V divoké době 90. let, kdy probíhala privatizace a nemovitosti měnily majitele jako na běžícím páse, měli vlastníci kolotoče strach.” napsal pro Flašinet.cz Patrik Pařízek.

„Snažili jsme se vysvětlit, že jim kolotoč nikdo nebere. Jen jsme ho chtěli opravit a slibovali jsme, že co se opraví, vlastníkům zůstane. Majitelé ale stále odmítali,“ zavzpomínal ředitel muzea Karel Ksandr.

„Byla to rodina, která byla sociálně slabá, paní Kořánová měla dvě schovanky, které byly mentálně postižené. Z tohoto titulu na ně v minulosti nikdy nebyl vyvíjen žádný tlak¹, aby rodina kolotoč prodala. Říkalo se tomu sociální licence. Majitelka se bála, že když se kolotoč kvůli rekonstrukci zavře, už ho nikdy nedostane nazpátek. Nakonec se to ale povedlo,“ řekla u kolotoče redakci Blesk.cz Jarmila Slabá.²

V polovině devadesátých let 20. století se tedy zahájila rekonstrukce střechy, bez které by dnes kolotoč pravděpodobně nestál. Následovalo několik dalších oprav, například výměna elektroinstalace a obnova historických prvků. Bohužel, ne všechny věci měly šanci být zachovány,

Obrázek 3 – Rekonstrukce pavilonu, NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM, fotky z dokumentace rekonstrukce. Praha.

¹ Nebyl vyvíjen a ani nemohl být, jinak by byly porušeny zásady sociální licence.

² Citace převzaty z *FLAŠINET* [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <http://flasinet.cz/459/zacaly-opravy-letenskeho-kolotoce-pristi-leto-se-znovu-roztoci/>

protože rok před zahájením rekonstrukce neznámý pachatel odcizil autentický orchestrion, který se dodnes nepodařilo nalézt. Po ukončení nutných oprav se kolotoč roztáčel jen občasně, až ho nakonec muzeum roku 2004 odkoupilo za částku 1,5 milionu korun a dva roky na to z důvodů připravované rekonstrukce úplně zavřelo. 1. května 2005 byla pro rekonstrukci zahájena veřejná sbírka, ve které se k 4. dubnu 2008 vybralo 302 707 korun. Od 23. prosince 2014 běžela až do nedávna druhá veřejná sbírka, která byla propagována hlavně skrze opravu kolotočových koní. V těchto letech už probíhala rekonstrukce financovaná muzeem, která měla za úkol akutní renovaci základů a restauraci pláště. Celková rekonstrukce by měla skončit v létě tohoto roku, hned na to se kolotoč plánuje otevřít a znovu roztočit pro veřejnost.

TECHNICKÉ PARAMETRY A ARCHITEKTONICKÉ PRVKY KOLOTOČE

Základní konstrukce a vnější část kolotoče

Kolotoč byl roku 1892 či 1893 postaven o základě trámového dřevěného pavilonku s prkennými výplněmi stojícím na půdoryse pravidelného dvanáctiúhelníku o rozpětí dvanácti metrů. Střecha jehlanového tvaru je na okrajích orámovaná dvanácti stříškami valbového typu, uprostřed se nachází tzv. lucerna, jejíž špička se v sedmém metru a sedmdesátém centimetru

Obrázek 4 - Detail na lucernu, vyřezávané ornamenty a valbový typ střechy, NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM, fotky z dokumentace rekonstrukce. Praha.

Obrázek 5 - Ukázka dřevěných trámů a kovových rolet, NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM, fotky z dokumentace rekonstrukce. Praha.

stává

nejvyšším bodem kolotoče. Původně byla střecha kryta plechem a v úžlabích se nacházely chrliče, dnes už tomu tak ovšem není.

Obvodové stěny měří 4,5 metru a jsou tvořeny na styčných hranách trojicí dřevěných sloupků, z nichž krajní nesou půlkruhový oblouk nad otvorem vstupu. Každý z oblouků v sobě má železné vysouvací rolety (ty byly doplněny až po přemístění na Letnou) a nad sebou vyřezávané dekorační ornamenty.

Vnitřní část kolotoče

Vnitřek kolotoče se dělí na dvě části; hřídel, která je postavena do středu stavby, držíací točnu o průměru 7,6 metru, je vespod zakončena kovovým čepem, který se pohybuje v ložisku, který se nachází ve vyzděném prostoru 1,8 m pod podlahou. Točna byla původně vybavena koňmi a lavicemi, ale lavice se ve 30. letech 20. století nahradily čtyřmi autíčky. Dvě byla dřevěná, dvě plechová a všechna byla designovaná tak, aby odpovídala

Obrázek 6 - Dřevěné auto a koň, NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM, fotky z dokumentace rekonstrukce. Praha.

Obrázek 7 - Koň, NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM, fotky z dokumentace rekonstrukce. Praha.

tehdejší vozům, které se proháněly ulicemi. V představách pana Nebeského měl kolotoč značit něco výjimečného, svým způsobem netradičního a vytrhujícího, a tak se tyhle svoje myšlenky rozhodl převést do reality a všech dvacet jedna dřevěných koní, kteří byli pro podobné atrakce typičtí, oblékl do pravé koňské kůže získané z jatek. Co se upřesnění zbylého materiálu týče; hlavy i nohy měli dřevěné a taktéž dřevěná konstrukce těla byla

vyplněna slámou. Navrch dostali i pravá sedla, ale z původních se dochovalo pouze jedno, zbylá byla zaměněna v 50. letech za nová. Sedla a fakt, že byla koním ponechána jejich původní velikost, dodávala jiskru celé atmosféry. Druhá část kolotoče je podlaha tvořená mezikružím o šířce 1,6 metru. Nejdříve bylo pro rozhýbání kolotoče používáno lidské síly, tzv. obíhajícího sluhy, který v patře pod podlahou tlačil na vzpěru, která byla připevněna k hřídeli a tak se dali koně do pohybu. Po přestěhování na Letnou byl sluha nahrazen elektromotorem.³

Obrázek 8 - Koň, NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM, fotky z dokumentace rekonstrukce. Praha.

³ Části technického popisu jsou převzaty z KSANDR, Karel. *Kolotoč na Letné: Unikátní technická památka evropského významu.*

JAK SE NA KOLOTOČ VZPOMÍNÁ?

Není to tak dlouho, co se kolotoč ještě točil. Pro spousty lidí se stal krásnou vzpomínkou z dětství, pro některé pravý opak. Velmi realističtí koně časem chátrali a mnohé děti v nich nalézaly spíše hrůzu, než potěšení. Na kolotoč si zavzpomínali lidé ze všech koutů Prahy, nikoliv pouze z Letné, což samo o sobě dokazuje, že atrakce byla lákadlem nejen pro místní.

Lucie Herrera

Stejně jako můj otec, jeho matka a babička, jsem se na kolotoči začala vozit i já, a to zhruba od čtyř let, kolem roku 1980. Atmosféra mi vždy připadala lehce strašidelná, tajemná. Jakoby jiný svět a jiný čas. Bohužel jsem byla z jiné části Prahy, takže jsem se tam nedostala tak často, jak bych si přála. Stala se z toho spíš taková sváteční událost. Pamatuji si na skleněné pohledy koní. Chtěla jsem na toho velkého. Nekousne mě? Vrazila jsem nohy do třemenů, abych nespádla, pohladila olýsalou kůži na krku zvířete a uslyšela zvon. Paní roztočila kolotoč, rozezněl se orchestrion a já sedím na koni a mávám rodičům, kteří mi mávají zpátky. Držím koně pevně za uzdu a uháním pryč, pryč od světa venku. Otáčím se a opětuji pohled rytíři ve středu, zahlédnu svůj odraz v zašlém zrcadle, očima sjedu po nástěnných výjevech z pohádek a několika nalepených pohlednicích. A pak hudba utichá a zase jsou u mě rodiče. Ráda bych tam, stejně jako oni, jednou zase zašla se svými vlastními dětmi a úplně nejradši se svezla společně s nimi.

Obrázek 9 - Lucie Herrera na koni, HERRERA, Lucie. Praha.

Jiří Hladký

Jsem ročník 1961, takže období, kdy jsem kolotoč navštěvoval, muselo být někdy mezi mým čtvrtým a sedmým rokem. Pamatuji si, že koně byli hodně reální, na ostatních kolotočích jsem takové neviděl. Ale nebál jsem se jich, měl jsem jednoho oblíbeného (Indián) a na jiném jsem ani jezdit nechtěl. To jsem raději počkal, až se Indián uvolnil. Kolotoč měl skvělou atmosféru, působila na mě zvláště těsně, ale ne strašidelně. Podobný pocit jsem míval v zrcadlovém bludišti na Petříně nebo v Maroldovu panoramatu bitvy u Lipan nebo když mě děda bral do Národního muzea. Celkově jsem měl dojem, že je to jako z jiné doby. A ten orchestrion! Tu hudbu jsem měl - asi díky starým filmům - spojenou se starou dobou. Skutečně zvláštní a osobitá atmosféra. Zavření kolotoče si moc nevybavuji, tehdy jsem zrovna na Letné nebydlel, takže mi to asi uniklo. Ale když ještě jezdil, byl jsem tam párkrát se svým synem, tehdy čtyřletým. A hádejte na kterého koně jsem ho posadil? Správně, na Indiána. Taky bych se na něm zase rád povozil, ale obávám se, že mě na něj už nepustí.

Hana Frriberger

Na kolotoč jsem prvně zavítala asi ve třech letech a naposledy na něm seděla deset let na to. Bylo to pro mě jako výlet za zrcadlo v Alence a říši divů, hudba, světlo, dodnes si pamatuji specifickou vůni zatuchlé kůže a dřeva. Měla jsem pocit, že je hrozně velký a děje se tam spoustu zajímavých věcí. Prostě kouzelný, ale zároveň tajemný. Obsluha jakoby taky přicestovala z jiné doby a koně jsem vždy milovala a chtěla a zrovna tenhle bělouš (obrázek č.) byl můj favorit, vážně jako z pohádky. Žila jsem na Letné od narození a víceméně jsme v Letenských sadech vyrostli. Na kolotoč jsme pak i se spolužáky chodili často, aspoň na kukačku, když byl zrovna plný. Doufám, že se do něj ještě se svými třemi dětmi podívám.

Obrázek 10 - Hana Frriberger na koni,
FRRIBERGER, Hana. Praha.

Radek Koňářík

Na kolotoči jsem jezdil snad už ve třech letech, možná s mámou už i dřív, ale moje nejstarší vzpomínka je, jak sedím na jednom z těch malých koníčků a to jsem zrovna začal chodit do mateřské školky. Jako úplně malý jsem se těch velkých koňů bál, opravdu mi přišli dost strašidelní, později se mi ale začali zvláštním způsobem líbit. Vždycky jsem měl slabost pro staré věci, zvláště ty z "belle époque". Už tehdy kolotoč působil velmi opotřebovaně, o to silnější měl ale atmosféru. Když jsem se usadil na koně, např. na mého asi nejoblíbenějšího Šemíka, zazvonil zvon, kolotoč se rozjel a začal hrát orchestrion, měl jsem vždycky smíšené pocity. Dnes bych to popsal asi tak, že celý kolotoč působil dost surrealisticky. Koukal jsem na rytířská brnění uprostřed, zvedal hlavu k dřevěnému stropu kolotoče s lampami, kolem se míhaly postarší paní kolotočárky sedící na lavičce, skříň orchestrionu a jeho hudba z dob našich prababiček, jízdou kolotoče se přibližující a vzdalující... Mohl jsem si hlavu vykroutit. Mám poměrně velkou fantazii a když jsem byl starší, vždycky mi ta hudba a celková atmosféra kolotoče podněcovala představy o tom, jak to tam vypadalo v době, kdy byl nový: Dámy v korzetech s bohatě zdobenými klobouky a slunečníky, pánové v cylindrech, svátečně nastrojené dětičky a kolem kolotoče projíždějící slavná "první pražská elektrická tramway" pana Křižíka.

Ještě za hlubokého totáče jsme tu měli návštěvu z Kanady. Měli s sebou dvě děti, asi čtyřletá dvojčata a mamku tehdy napadlo jít v sobotu do Letenských sadů a na kolotoč, pokud bude otevřený. Měli jsme štěstí a tak jsme se svezli, přičemž dvojčata odmítala slézt z koně a opakovaly jízdu asi pětkrát. Otec rodiny se neustále divil, jak je možné, že se něco takového vůbec dochovalo a říkal, že kdyby to šlo, tak by celý ten kolotoč sakum prdum koupil. Až teprve když sourozenci osedlali snad všechny koně a prolezli i autíčka, tak neochotně slezli a šli jsme dál. Problém byl, když jsem příště i já po mámě vyžadoval několikanásobné repeté, to byla "radostí bez sebe".

Zavření kolotoče proběhlo až v době, kdy už jsem byl dospělý, takže jsem ho vlastně nezaznamenal, až s odstupem času jsem si uvědomil, že jsem ho strašně dlouho neviděl v provozu. Bylo mi to samozřejmě líto, je to taková součást naší rodinné historie. Až se znovu otevře, rozhodně u toho nebudu chybět.

ZÁVĚR

Když se podíváte na záměr této profilové práce, který se nachází v přílohách, tak naleznete tři hlavní cíle, které jsem si zadala. S dovolením je s přidaným komentářem o jejich plnění připomenu i zde;

- Představit letenský kolotoč z různých úhlů pohledu

Cílem bylo kolotoči vytvořit sekundární webové stránky, nebo využít jeho původní, již fungující, které sloužily k propagaci transparentního účtu, ale bohužel k ničemu jinému, takže postrádaly většinu informací, které by se na webu o kolotoči daly očekávat. Díky svolení od Úřadu městské části Praha 7 a správců stránek, firmě Dark Side, jsem mohla upustit od záložního plánu o vytvoření nových webových stránek a směla pro projekt využít jejich zavedené. Chtěla jsem vytvořit *nové rubriky*, které by tato prázdná místa zaplnily a seskupily tak všechny podstatné a zajímavé informace o kolotoči na jeden *přehledný web*, nikoliv aby si je člověk musel dohledávat na nespočtě jiných internetových stránek.

V oněch nových rubrikách šlo o to na kolotoč upozornit nejen jako na atrakci, ale jako na *objekt s dlouhou a zajímavou historií*, zároveň ho představit i z technické stránky - tedy jeho *architektonické a stylistické detaily*. Jako poslední typ “pohledu” jsem zvolila *vzpomínky a osobní příběhy*, které jsem získávala od pamětníků přes internetové dotazníky, protože to celému projektu “předělání webových stránek kolotoče” dodávalo jisté autenticity, která může ke kolotoči, skrze pamětníky dodanou citovou hodnotou, přilákat i nové návštěvníky.

Každému z těchto tří různých “pohledů” bude na stránkách *letenskykolotoc.cz* věnována jedna rubrika obsahující texty danému tématu příslušné. Všechny texty i s fotografiemi se nachází v kapitole “Texty pro webové stránky” na straně x-y a na web budou umístěny do konce měsíce dubna roku 2018.

- Sesbírat a převést chybějící data do online formy

Jak jsem zmiňovala v předchozím bodě, jednou z hlavních podstat všech cílů bylo sjednotit veškeré podstatné informace o kolotoči na jednu stránku.

Historie kolotoče začíná roku 1892, od té doby se nám toho spoustu dochovalo, ale krom několika obecných informací se o něm cokoliv dalšího dohledává poměrně nesnadno, častokrát je třeba sáhnout i po knize, ne se pouze proklikávat odkazy na internetu. Mým přáním bylo, aby vznikla stránka, kde by se dalo nalézt vše, co by někoho mohlo ohledně kolotoče zajímat, a to se taky podařilo, jak je zmíněno v posledním odstavci předchozího bodu. Kvůli rozmanitosti v informacích byly údaje sesbírané z mnohých internetových stránek, článků a knih.

- Dostat letenský kolotoč více do povědomí

Vracíme se zpátky k bodu číslo jedna, tedy k rozšíření aktuálních webových stránek o větší variabilitu informací, to jest hlavní rozšíření povědomí nejen o kolotoči jako takovém, ale o všech jeho detailech. Krom webových stránek, které fungují jak pro Úřad městské části Praha 7, tak pro Národní technické muzeum, jsem jako způsob realizace tohoto bodu v záměru (k nalezení v přílohách) uvedla i nabídnutí textů časopisu Hobulet. Šéfredaktorka tohoto periodika, Ing. Klára Janicki, nabídku přijala a článek projde finální korekturou a grafickou úpravou během března roku 2018. Jeho finální tiskařská verze bude tou dobou připojena do příloh níže.

Jediné, od čeho jsem během práce upustila, je původní plán najít na Letné stavby ze stejného období, a to z jednoduchých důvodů. Protože

- se v sadech nachází pouze dvě takové, novobaroční Hanavský pavilon z roku 1891 a novorenesanční Letenský zámeček z roku 1863, které sice mají každá s kolotočem něco společného, ale vzájemně nejsou propojené ani přibližným datem, ani architektonickým stylem;
- vzhledem k tak nízkému počtu podobných objektů na Letné by bylo potřeba rozšířit srovnání na větší část Prahy, jenže tady se setkáváme s problémem, že kolotoč

původně nevznikl v Holešovicích, ale na Vinohradech takže by nemělo takový smysl ho srovnávat s místními objekty, které jsou mimo blízký areál, protože tam není žádné větší propojení. Zároveň by ale srovnávání s Vinohrady odchýlilo obsah práce od Prahy 7, tak jsem se rozhodla tento bod úplně vymazat a soustředit se na ostatní, které se více drží tématu.

SEZNAM ZDROJŮ LITERATURY

KSANDR, Karel. Kolotoč na Letné: Unikátní technická památka evropského významu. *Staletá Praha*. Praha, 1997, (23), 12.

JAROLÍMKOVÁ, Stanislava. *Co v průvodcích nebývá 2: Letná a nejen slavný kolotoč*. Praha: Motto, 27n. l. ISBN 978-80-7246-356-5.

LETENSKÝ KOLOTOČ [online]. Praha, 2012 [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <http://www.letenskykolotoc.cz>

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 7: Praha 7 věnuje čtvrt milionu na koně [online]. Praha [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: http://www.praha7.cz/2407_Praha-7-venu-je-ctvrt-milionu-na-kone?Css=yes

FILMOVÁ MÍSTA: Letenský kolotoč ve filmech [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <https://www.filmovamista.cz/lokalita/zaber?id=187055-Letensky-kolotoc--Letenske-sady---Praha-7-Holesovice>

PRAGUE CITY LINE: Poznej Prahu sám [online]. Praha [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <http://www.praguecityline.cz/prazske-pamatky/letensky-kolotoc>

WIKIPEDIA: Letenský kolotoč [online]. Praha [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Letenský_kolotoč

PRAHA NEZNÁMÁ: Seriál z Letné - nejstarší dochovaný kolotoč na světě [online]. Praha, 2015 [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <https://www.prahaneznamy.cz/prazska-nej/serial-z-letne-nejstarsi-dochovany-kolotoc-na-svete/>

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 7: Záchrana kolotoče na Letné [online]. Praha, 2016 [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: http://www.praha7.cz/17591_Zachrana-kolotoce-na-Letne

NÁŠ REGION: Záchrana Letenského kolotoče [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <http://nasregion.cz/praha/zachrana-letenskeho-kolotoce-vime-od-kdy-bude-nejstarsi-evropsky-kolotoc-zase-fungovat>

STŘEDOVĚK: Kolotoč v Letenských sadech [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: http://www.stredovek.com/list_photo.php?category=jineobjekty&object=Kolotoc%20v%20Letenskych%20sadech

REFLEX: Kolotoč na Letné [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/causy/73294/kolotoc-na-letne.html>

BLESK: Letenský kolotoč je nejstarší v Evropě [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <http://www.blesk.cz/clanek/regiony-praha-praha-volny-cas/451235/letensky-kolotoc-je-nejstarsi-v-evrope-otacel-ho-obihajici-sluha-brzy-ho-opravi.html>

KUDLANKA: Letenský kolotoč [online]. 2016 [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: https://www.kudlanka.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=7763&Itemid=39

FLAŠINET: Začaly opravy letenského kolotoče [online]. 2016 [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <http://flasinet.cz/459/zacaly-opravy-letenskeho-kolotoce-pristi-leto-se-znovu-roztoci/>

ZNĚNÍ DOTAZNÍKU

1. V kolika letech jste na kolotoči jezdil/a? (Od kolika do kolika)
2. Přišli vám “až příliš realističtí” koně strašidelní, nebo se vám líbili? A jak na vás působila atmosféra celého kolotoče?
3. Jak často jste na kolotoč chodil/a?
4. Pamatujete si zavření kolotoče? Řešil/a jste to nějak, nebo vám to bylo jedno?
5. Plánujete kolotoč navštívit/navštěvovat, až bude otevřený?
6. Máte na něj nějakou konkrétní vzpomínku, která vám utkvěla v hlavě? Pokud ano, napište jakou.
7. Kdybyste měli jakoukoliv fotku z kolotoče, připojte ji, prosím.

LETENSKÝ KOLOTOČ

1. **Téma práce**

Letenský kolotoč kdysi a dnes

2. **Cíle práce**

- Představit LK z různých úhlů pohledu
- Sesbírání a převedení chybějících dat do online formy
- Dostat LK více do povědomí

3. **Jak to udělám**

Vytvořím sekundární webové stránky obohacené o informace, které na jejich hlavním webu chybí: LK z technického hlediska; architektonické prvky a styl, použitý materiál, plánek celé stavby a technické nákresy, zda jsou na Letné objekty ze stejné doby, srovnání historických a novodobých fotografií, podrobnosti o jeho původní umístění na Vinohradech.

Mám v plánu udělat rozhovor s pamětníky, kteří znali kolotoč v době provozu, a věnovat jednu kategorii webu jejich příběhům, poznatkům a vzpomínkám.

4. **Jaké budou výstupy**

- Webová stránka
- Sepíši technickou zprávu a shrnující článek o LK, který nabídnu místním institucím (např. technickému muzeu) a Letenskému periodiku Hobulet.